

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ-2025

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875
ББК 74.489.4
А 43

Затверджено вченою радою гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії від 29 січня 2025 року, протокол № 6.

Актуальні питання професійного становлення сучасної молоді :
збірник наукових праць студентів / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець.
Хмельницький : ХГПА, 2025. Вип. IV. 498 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Спілки дизайнерів, Всеукраїнської спілки автентики;

Онищук М. І. – директор Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України, член Всеукраїнської музичної спілки.

©Циганюк Л.І., 2025
©Качуринець Л.В., 2025

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВО

Атаманчук Елеонора Богдана, Топорівська Ярослава. Фундатори диригентсько-хорової підготовки студентів факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка.....	9
Багрій Владислав. Творчість Гулака-Артемівського в українській вокальній спадщині.....	16
Бардецький Володимир. Проблематика сучасної української авторської музики.....	21
Богатирьова Майя, Лупак Наталія. Вплив стародавніх культур на іспанський танець.....	26
Боднарчук Каріна, Машталер Ірина. Фестивалі та конкурси з хореографічного мистецтва: значення для професійного росту танцівників.....	35
Валькова Юля. Особливості роботи диригента в контексті виконавської інтерпретації хорових творів.....	41
Водяна Марія. Розробка регіональної програми розвитку камерно-інструментального та оркестрового виконавства Тернопільщини.....	45
Волох Дмитро, Щур Людмила. Роль хореографічного мистецтва у формуванні національної ідентичності.....	52
Галела Христина, Щур Людмила. Національний вираз сучасної української пісенної естради: методологія питання.....	59
Гудкова Аліна. Декоративний живопис як можливість розвитку художнього бачення в дітей.....	65
Довгань Олександра, Водяна Валентина, Солонинка Тетяна. Роль акторської майстерності у створенні сценічного образу у хореографії.....	70
Доленко Катерина. Вплив традицій українського народного мистецтва на сучасне живописне мистецтво.....	76
Заліщук Анастасія. Використання сучасного танцю Contemporary Dance у процесі психологічної гармонізації особистості.....	79

МИСТЕЦТВО

ФУНДАТОРИ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ ТНПУ ІМ. В. ГНАТЮКА

Елеонора Богдана Атаманчук,

*аспірантка I курсу спеціальності 025 Музичне мистецтво
Тернопільського національного педагогічного університету*

імені Володимира Гнатюка

Ярослава Топорівська,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та
методики музичного мистецтва, декан факультету мистецтв*

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

У статті висвітлено внесок Євгена Гунька та Володимира Семчишина у становлення та розвиток диригентсько-хорової підготовки здобувачів вищої освіти на факультеті мистецтв ТНПУ ім.В.Гнатюка. Проаналізовано їхню педагогічну, наукову та творчу діяльність, зокрема підготовку майбутніх

фахівців, роботу з хоровими та інструментальними колективами, аранжування та обробку музичних творів.

Ключові слова: *музичне мистецтво, диригент, хор, естрадно-симфонічний оркестр, диригентсько-хорова підготовка, хорове мистецтво, педагогічна діяльність.*

Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка є осередком становлення не лише майбутніх педагогів, а й професійної мистецької освіти, поєднуючи в собі синтез педагогічних і творчих традицій. Розвиток диригентського виконавства значною мірою зумовлений діяльністю двох видатних митців і педагогів – Володимира Семчишина та Євгена Гунька. Їхній внесок не лише заклав основу для якісної підготовки музикантів, а й сприяв збагаченню культурного середовища регіону.

Основи спеціальності «Музичне мистецтво» у ТНПУ ім. В.Гнатюка були закладені 1980 року на базі факультеті підготовки вчителів початкових класів, що згодом перейшло у створення музично-педагогічного факультету (1993), Інституту мистецтв (2005) та реорганізацію у факультет мистецтв (2013). Євген Гунько та Володимир Семчишин розпочали педагогічну діяльність в університеті на посадах старшого викладача з 1984 та 1995 років відповідно. Згодом у різний період очолювали кафедру вокально-хорових дисциплін. У цей час вони підготували значну кількість диригентів, які успішно реалізують себе у сфері хорового мистецтва як в регіоні, так і за його межами.

Євген Гунько, Заслужений артист України, був одним із основоположників створення диригентської школи на факультеті мистецтв. З початку своєї роботи він зосереджував увагу на розвитку професійної компетентності студентів, використовуючи методи творчого діалогу, співпраці та глибокого аналізу музичного тексту. Педагогічна діяльність Є. Гунька відзначалася високими стандартами: він вимагав дисципліни, зосередженості та творчої самореалізації. Особливе місце у його підході займала організація творчих дипломних проєктів, що поєднували теоретичний і практичний компоненти. Його студенти

виконували масштабні твори, зокрема опери та хорові композиції, що демонстрували їхню майстерність та глибокі знання.

Володимир Семчишин, Заслужений працівник культури України, відомий диригент і педагог, зробив вагомий та багатогранний внесок у педагогіку, науку, аранжування та концертну практику. В. Семчишин також був активним популяризатором духовної музики та керівником симфо-джаз оркестру, який отримав визнання на регіональному та міжнародному рівнях. Його методика навчання відзначалася особистісним підходом до кожного студента та інтеграцією знань із суміжних дисциплін, що забезпечувало розвиток у студентів диригентських навичок.

Обидва митці – практикуючі диригенти, що мали багатий досвід роботи з професійними мистецькими колективами ще до початку педагогічної діяльності у ТНПУ ім. В. Гнатюка. Зокрема, Євген Гунько працював диригентом і хормейстером Чернівецького та Хмельницького обласних музично-драматичних театрів, а Володимир Семчишин – директором Палацу культури «Березіль» ім. Л. Курбаса (м. Тернопіль) та диригентом естрадно-симфонічного оркестру.

Спільною рисою підходів Гунька та Семчишина було поєднання навчання з активною творчою діяльністю. Обидва митці створили унікальні навчальні середовища, які включали практику керування хоровими й оркестровими колективами. Їхній внесок забезпечив формування нової генерації фахівців, здатних до самостійної творчої діяльності. Є. Гунько був прихильником хорового виконавства з акцентом на чистоту інтонації, дикцію та гармонійне злиття голосів, тоді як В. Семчишин активно працював над створенням і популяризацією симфо-джазової музики, вдосконалюючи жанрово-стильові характеристики творів.

Особливої уваги заслуговують колективи, які відзначились значними успіхами під керівництвом диригентів Є. Гунька та В. Семчишина. Створений Євгеном Гуньком студентський чоловічий вокальний квартет «Акорд», (художнім керівником якого Євген Іванович був до останніх днів свого життя) продовжує свій творчий шлях і надалі. Квартет завжди демонструє високий

рівень виконавської майстерності. Репертуар колективу постійно збагачувався, і вже перші програми, такі як «Допоки музика звучить», отримали хвальні відгуки. Колектив успішно гастролює містами України та за її межами, є окремою творчою одиницею Тернопільської обласної філармонії та брав участь у популярних телевізійних проектах, зокрема «Голос країни», демонструючи професійність і сценічну виразність. Загалом у репертуарі колективу налічується близько 200 творів: українські народні пісні, колядки та щедрівки, світова музична класика, духовні та сучасні вокальні твори, більшість з яких в обробці їхнього керівника та «творця» – Євгена Гунька (Канюка & Проців, 2018).

Ім'я Володимира Семчишина протягом багатьох років стояло поряд з естрадно-симфонічним виконавством. «Симфо-джаз оркестр» під керівництвом Володимира Франковича бере свій початок з 1991 року. Завдяки активній творчій позиції диригента колектив отримав належне визнання, гідно увійшов у професійне оркестрове мистецтво краю. Про це свідчить той факт, що колектив неодноразово ставав лауреатом різноманітних конкурсів та фестивалів – був постійним учасником програм як на радіо, так і на телебаченні. Значну частину творчої історії оркестру складають гастролі, поїздки за кордон, де працювали з багатьма зарубіжними артистами. «Найбільше люблю вбирати пісню у розкішний одяг, тобто аранжувати», – говорив Володимир Франкович (Вербицька, 1999). За весь період своєї діяльності творчий доробок Володимира Семчишина склав більше 800 аранжувань для оркестру, хору, різноманітних вокальних та інструментальних ансамблів (Ороновська, 2018).

Жіночий хор факультету мистецтв, створений у 1984 році, став одним із провідних творчих колективів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Іздепська-Новіцька, 2018). Його розвиток значною мірою залежав від керівництва двох видатних діячів – Євгена Гунька та Володимира Семчишина, чії підходи і методи роботи з хором мали як спільні риси, так і унікальні особливості.

Євген Гунько став першим художнім керівником жіночого хору. (1984–1993). Його діяльність була спрямована на створення високоякісного

академічного колективу. Основною методикою роботи Євгена Гунька стало формування округлого академічного звуку, видобутому на правильному диханні й природному звукоутворенні. Він активно впроваджував гармонійні розспіви та вправи для опанування техніки співу інтонаційно-чистого багатоголосся. Особливу увагу керівник приділив репертуару хору, який включає як твори зарубіжних композиторів, так і обробку українських народних пісень.

Під час його керівництва хор здобув звання «Народний самодіяльний колектив» і став учасником таких знакових подій, як відкриття Співочого поля у Тернополі (1986 р.) та II Всеукраїнського конкурсу «Соломія», де колектив отримав диплом другого ступеня. На базі хору під керівництвом Є. Гунька отримали фахову підготовку відомі нині в області та за її межами педагоги і музиканти.

Володимир Семчишин частково продовжив традиції, започатковані Євгеном Гуньком та Галиною Олексин (керівник хору 1993–997), водночас привнісши у діяльність хору власне бачення (1998–2001). Його підхід акцентував увагу на вдосконаленні вокально-хорових навичок через використання октавних мелодичних роспівок, техніки штрихового співу (*staccato*, *non legato*) та опрацювання складних фрагментів репертуару. Репертуар хору за час його керівництва збагатився складнішими за формою творами як українських, так і зарубіжних композиторів, оскільки колектив нараховував біля 60 учасників, що давало можливість використовувати ширший діапазон. В. Семчишин також інтегрував роботу хору в масштабні концертні проекти за участю оркестру естрадно-симфонічної музики, що значно підвищило рівень виступів і популярність колективу.

Обидва керівники зосереджували увагу на злагодженому звучанні колективу та включенні студентів в активну концертну діяльність. Є. Гунько акцентував увагу на формуванні технічної бази хору та становленні академічних манер, тоді як В. Семчишин додав репертуарну різноманітність і зосередився на практичному застосуванні отриманих навичок у великоформатних виступах.

Важливим аспектом є наукова діяльність митців, які за час роботи на факультеті мистецтв створювали навчальні плани та робочі програми з диригування, вокалу та хорового аранжування, розробляли методичні рекомендації для проведення лекцій і практичних занять, а також керували підготовкою дипломних робіт студентів. Обіймаючи посаду завідувача кафедри, В. Семчишин і Є. Гунько активно займалися вдосконаленням освітнього процесу.

Євген Гунько та Володимир Семчишин зробили вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців. Є. Гунько активно впроваджував практику поєднання теоретичних і виконавських аспектів у дипломних роботах студентів, залучаючи до них хорові колективи, оркестри та місцеві громади.

Володимир Семчишин теж приділяв особливу увагу диригентській підготовці майбутніх педагогів. Для нього це завдання стало основою педагогічної діяльності. Особливу роль відігравали сольні концертні програми магістрантів, які були обов'язковою умовою здобуття додаткової спеціалізації «Викладач хорового диригування».

Студенти класів диригування Є. Гунька та В. Семчишина демонстрували не лише відмінну технічну підготовку, а й глибоке розуміння музичного матеріалу, що стало їхнім професійним надбанням.

Творчий тандем Євгена Гунька та Володимира Семчишина став прикладом плідної співпраці двох видатних митців, які не лише виховували нові покоління диригентів, а й працювали разом над збереженням та популяризацією хорового мистецтва. Одним із яскравих результатів творчої діяльності став нотний збірник «Ой, музику дуже люблю», виданий у 2010 році до 70-річчя Євгена Гунька, під редакцією Володимира Семчишина. Володимир Франкович у свою чергу теж видав збірники власних обробок для хору – «Церковні пісні».

Отже, Євген Гунько та Володимир Семчишин залишили вагомий слід у розвитку факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка, філігранно поєднавши педагогічну, наукову та творчу діяльність. Вони не лише підготували численні покоління диригентів і хормейстерів, педагогів й виконавців, але й створювали

умови для розкриття їхнього творчого потенціалу через постановки масштабних музичних проєктів, концертну діяльність і практичне впровадження навчального матеріалу. Є. Гунько і В. Семчишин надали нове життя українській хоровій спадщині, збагативши її унікальними аранжуваннями та обробками. Наукова діяльність обох митців заклала фундамент для якісної мистецької освіти.

Факультет мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка шанує їхній внесок, адже ці видатні диригенти сформували міцні традиції, які продовжують надихати студентів і викладачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іздепська-Новіцька, М. І. (2018). *Жіночий хор факультету мистецтв*. Водяний Б.О., Смоляк О.С., Стельмашук З.М. (ред.) *Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка)* (с.80–95). Тернопіль: Шкафаровський Ю. М

2. Канюка, А. Г. & Проців, Л. Й. (2018). *Творча діяльність диригентського класу Євгена Гунька*. Водяний Б.О., Смоляк О.С., Стельмашук З.М. (ред.) *Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка)* (с. 315–321). Тернопіль: Шкафаровський Ю. М.

3. Ороновська, Л. Д. (2018). *Культурно-просвітницька і педагогічна діяльність Володимира Семчишина* Водяний Б.О., Смоляк О.С., Стельмашук, З.М. (ред.) *Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка)* (с.322-330). Тернопіль: Шкафаровський Ю. М.

